

Παιδαγωγική Ψυχολογία Ι.

Μπαντούρα

- (1) Προσοχή
- (2) Συγκράτηση
- (3) Κοινωνική αναπαραγωγή ~ η φανερή εκδήλωση συμπερ. που είκανε το μοντέλο σαν να έχει χάρτη του μοντέλου το συγκρατούμε και ταυριάζουμε αυτό που κάνουμε με το μοντέλο.
(αντιστοιχία) προσπαθούμε για πλήρη αντιστοιχία.
- (4) Κίνητρα

Φανερή εκτέλεση

Πρακτική εξάσκηση

σημαντική, προφανής ~ όταν το μοντέλο καθοδηγεί μια καινούργια συμπεριφορά.

πχ1 Παρατηρώ τα πόδια του δασκάλου οδήγησης, ελαφρά το χέρι αν δεν το κάνω δεν μπορώ να παρατηρήσω αμέσως

Πρακτική εξάσκηση έως εξίσωση του αποτελ.

Εξισώνουμε τη συμπεριφορά μας με αυτή του δασκάλου.

Ξεκινώντας από κινητικές δεξιότητες προσπαθ. από την κινητική εξέλιξη να ταυριάζει η συμπεριφορά μας με αυτή του μοντέλου-δασκάλου οδήγησης

πχ2 το μιμείσκει

πχ3 μαχηρική

πχ4 σχολείο.

Όσο πιο πιστά μπορώ να το κάνω (όπως το μοντέλο)

"νοητικώς χάρτης"

Επανατροφοδότηση

Γνώση των αποτελεσμάτων.

Αν κάτι έκανε σωστό ή λάθος
κοιτάει το μοντέλο τα αποτελέσματα.

Τι συνέπειες έχει η δική μας συμπεριφορά όταν βλέπουμε το μοντέλο.

SOS Για εξέταση.

Που διαφέρει η προσέγγιση του Skinner από τη προσέγγιση του Bandura στη θεωρία μάθησης.

Skinner βλέπει το άτομο να κάνει ^{κάτι} και ενισχύει ή τιμωρεί
το να το ξανακάνει ή να μην το ξανακάνει.

Αυτό το ~~κάτι~~ επακολουθείται από
θετικές ή αρνητικές συνέπειες

Ενίσχυση να το ξανακάνει
μειώνεται η πιθανότητα να το ξανακάνει.

⊕ Κάνει κάτι και αν επακολουθεί
από αρνητική συνέπεια (να τιμωρείται
αρνητική συνέπεια και για το άτομο)
τότε μειώνεται η πιθανότητα
να το ξανακάνει

Πρέπει το άτομο να το θεωρεί ενίσχυση

(η σημαία, το αποσιολόγιο, επιθυμητό ή ενισχυτικό)

Ο Skinner είπε: Από την παρατήρηση καταλαβαίνω αν το άτομο
θεωρεί κάτι ενίσχυση ή όχι

Bandura Τα άτομα μαθαίνουν και εγώ μπορεί να μην το βλέπω
εκτειθόνται σε μοντέλα.

Βλέπω κάτι: κινητ. αναπαραγωγή

Μπορεί να μη το κάνει, αλλά το είχαει (πχ να ανοίγω φύλλο)
Του τα λέει το μοντέλο.

Δεν έχει δοκιμή και αποτυχία, γιατί το μοντέλο σου δίνει
την απάντηση.

Το μαθαίνω αλλά δεν έχει φανερή μορφή συμπεριφοράς

Η ενίσχυση δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη μάθηση.

πχ Ο δάσκαλος κάνει σύνταξη, μας δίνει τη λύση.

Το συζητάω αλλά δεν είναι φανερή μορφή συμπεριφοράς.

Στην φάση της κινητικής αναπαράστασης πρέπει να το
κόνω έχω.

→ Πληροφοριακή, επανατροφοδότηση είναι ~~εξαιρετικά~~ απαραίτητη.
Δεν είναι ούτε ενίσχυση, ούτε τιμωρία.

Με παρατηρήσιμες συμπεριφορές δείχνουν αν είμαστε
επαρμείς σε αυτό που κάνουμε ή ανεπαρμείς.

πχ Πώς βρίσκω λέξη στο λεξικό και έτσι μαθαίνω
(είδα το μοντέλο)

Όχι τυχαίο τρόπο αδυσσηματοποίησης. Το μοντέλο έδωσε την
απάντηση.

Αυτό που εξασκήσαμε μπορεί να είναι επιθυμητό ή ανεπιθύμητο.

πχ Αν δω να αναγράφει και δεν έχει αρνητικές συνέπειες
θα το κόνω και έχω.

πχ Ψευδή φορολογική δήλωση.

Δεν απαιτεί φανερό, ενίσχυση, έμφαση ή δεύτερη ενίσχυση
βλέπω τι κάνει, τι παθαίνει το μοντέλο.

πχ Ποια φούχα βάζω στο πληντήριο
(βλέπω τη μάμια και το κόνω και έχω αντισωικά)

Η ενίσχυση και η τιμωρία δεν παίζει ρόλο για τη μάθηση
αλλά για το κίνητρο.

Φαση

α) Η ενίσχυση επιτελεί δύο λειτουργίες

δημιουργεί μια προσδοκία στους παρατηρητές ότι αν ενεργήσουν όπως το μοντέλο, το οποίο ενισχύεται όταν κάνει κάτι, θα ενισχυθούν και εκείνοι.

(χαρακτηριστικά μοντέλου): Ικανό, επαρκές, χρήσιμο.

πχι Θα κρίνω ότι κάνει, αν θεωρώ ότι είμαι ικανός να το κρίνω

παράγοντας (1) αισθηση

αυταποτελεσματικότητας } -πρέπει να την έχει

Επιρεάζει αν θα κρίνω και έχω αυτό που κάνει το μοντέλο.

πχ μπαίζω: Δεν μπορώ να γίνω παίχτης αν είχα 1-50.

(2) παίζω ρόλο και τα προσωπικά κριτήρια για την συμπεριφορά και την επίδοσή μας.

↳ Δεν βγαίνω προκλητικά ντυμένη, όμως αν δω κάποιον που τραγουδάει φορώντας προκλητικά ρούχα και βγάζει χρήματα (τότε?)

Σημασία έχει αν εν τέλει θα μιμηθεί το μοντέλο.

• Μπορεί να αισθάνεται ότι δεν είναι καλό αυτό που κάνει, αλλά αν το κάνει τότε δεν υπάρχουν τα προσωπικά κριτήρια.

πχ Μπορώ να ανταχράψω

(έχω αυτοαποτελεσματικότητα)

Εχω θα το κρίνω? ~ Προσωπικά κριτήρια: Η σιμείη το ότι δεν θα με πιάσουν, με κινητοποιεί

να μην το κρίνω.

Θα κρίνω κάτι: πως θα αισθανώ γι' αυτό:

• είναι κάτι που με ικανοποιεί να το κρίνω

• ή με αποτρέπει (αποφεύγω να το κρίνω).

(β) Αποτελεί κίνητρο η ενίσχυση, να "μεταφράσω" τη μάθηση σε εκτέλεση. Να αξιοποιήσω ότι έμαθα και να το παρουσιάσω ως φορφή συμπεριφοράς.

το άτομο
θα το κάνει αν περιμένει να ενισχυθεί
(τι είδε να παθαίνει το μοντέλο).

Μαίδηση Μέσω Παρατήρησης

Αν δεν συμβαίνει (1) ο παρατ. δεν πρότεξε τις απαραίτητες αντιδράσεις του μοντέλου που είναι απαραίτητες.

(δεν προσέχω κατάλληλα ερεθίσματα)

(2) δεν συγκράτησε τις πληροφορίες

(ανεπαρκώς, έλειπαν κινητ. δεξιότητες)

(3) φυσικά αδύνατος ↑

(4) δεν έχει κίνητρο.

προκειμένου αυτό που έμαθε να το παρουσιάσει ως φανερή μορφή συμπεριφορών.

ΗΘΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Μέσω αλληλεπίδρασης με το περιβάλλον αποτυπώνεται η θ. κώδικα συμπεριφορών.

Το άτομο εσωτερικοποιεί και ενστερνίζεται αυτά.

Διακρίνει ποιες σκέψεις, κανονισμοί τιμωρούνται και ποιες όχι.

Η αποδοκιμασία από τους ηθικούς κώδικες συμπεριφορών προωθεί Αυτοεπιφρόνιση.

Η προσηκόνη της Αυτοεπιφρόνισης για συμπερ που παραβιάζει κριτηρ. και στανταρ, δίνει πηγή κινητοποίησης να διατηρήσει συμπεριφορές με τα πρόσωπα του κριτ. όταν παρουσιάζουν καταστάσεις, πειρασμοί να συμπεριφ με τον αντίθετο τρόπο.

Δεν υπάρχει πιο καταστροφική τιμωρία από την Περίφρονιση.

↳ ΘΕΩΡΙΕΣ ΣΤΑΔΙΩΝ

(Piaget)

Προβλέπουν, προλέχουν ότι οι ηθικές και νοητικές ικανότητες ενός ατόμου καθορίζονται από την ωριμότητά του, και ως εκ τούτου αυτές οι ικανότητες και οι κρίσεις οριοθετούνται από την ηλικία του ατόμου.

↳ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ

Το ίδιο ισχύει. Τα άτομα λειτουργούν με συνέπεια σε μια ευρεία ποικιλία ^{καταστάσεων} γιατί διαθέτουν χαρακτηριστικά που είναι σταθερά.

πχ λέει ψέματα σε όλους

Η ανδρική συμπεριφορά δεν είναι συνεπής, αλλά καθορίζεται από την κατάσταση και το πως το άτομο ερμηνεύει την κατάσταση που αντιμετωπίζει!

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ

(α) Ηθική Δικαιώση / ηθ. Δικαιολογία

Moral justification.

Η κατακριτά συμπεριφορά γίνεται μέσω για την επίτευξη καλύτερου σώχου.

πχ άρρωστη γυναίκα → κλέβει ο άνδρας.

(β) Ο κατεπιζητήτων χαρακτηρισμός / πληροφορία
(λευκός πύργος, ειρηνικός ωκεανός)

Το να απομαλεις μια κατακριτά πράξη διαφορετικά από τι είναι.

πχ Μη επιθετικά άτομα είναι περισ. πιθανών να συμπερ.

Επιθετικά όταν αυτό που γίνεται το απομαλάν παιχνίδι

(λέξεις που δείχνουν εντιμότητα).

γ) Πλεονεκτική Σύγκριση

Το να συγκρίνει ένα άτομο τις αξιόφρονες ενέργειες του άλλου με τις δικές του.

(κάνει τις δικές του πράξεις ασύμμετρες)

{ Έκανα κάτι, αλλά κοιτά τι έκανε ο άλλος }

δ) Διαίχιση της υπευθυνότητας

Μια απόφαση να ενεργ. το άτομο κατακρ.

γίνεται ευκολότερα όταν την μοιράζεται με μια ομάδα

Όταν υπάρχει διαίχιση υπευθ. κανένα άτομο δεν αισθάνεται ξεχωριστά υπεύθυνο. (πχ: κατάληψη)

Δεν υπάρχει ατομική υπευθυνότητα.

ε) Περιφρόνηση ή Παραποίηση των Συνεπειών

Τα άτομα αγνοούν ή παραποιούν τη βλάβη που

προκλήθηκε από τις συμπερ. και έτσι δεν αισθάνονται

την ανάγκη να περιφρονούν των εαυτών τους.

στ) Στέρηση του Ανθρωπισμού

(Αποκτήριση)

Αν κάποια άτομα θεωρηθούν υπάνθρωποι μπορούν να τα αντιμετωπίσουμε χωρίς περιφρόνηση.

(δεν αξίζουν αυστηρά να μην πάρουμε τη γη τους όταν είναι άγριος, απολίτιστος, χωρίς ψυχή, δεν αξίζει το κόπο να τους συμπεριφερθούμε καλύτερα).

ζ) Απόδοση της Κατηγορίας

Κάποιος επιλέγει κάτι που είπε το θύμα ή έκανε και το οποίο το ανάγκασε / προκάλεσε να συμπεριφερθεί με τον τρόπο αυτό.